

Serwis statystyczny SPRŁ wielkość i struktura produkcji ryb łososiowatych w ujęciu ankiety SPRŁ

Ziemowit Pirtań, Anna Swacha – Polańska

Przekazujemy Państwu kolejne opracowanie stanowiące prezentację wyników końcowych analizy danych z otrzymanych *Ankiety produkcyjnych sektora producentów ryb łososiowatych za 2018 rok*. Zgodnie z zapowiedziami prezentowanymi podczas corocznej konferencji oraz w kierowanej do Państwa korespondencji, w tym roku wprowadziliśmy do ankiety kilka zmian. Wynikały one zarówno z potrzeby podniesienia jakości danych – zwłaszcza tych, które porównujemy później do danych pozyskiwanych w sposób równoległy (np. RRW-22), ale także z wdrażania zadań podjętych przez SPRŁ jako Uznanej Organizacji Producentów.

Podsumowując tegoroczną edycję Serwisu chcielibyśmy Państwu serdecznie podziękować, ponieważ wbrew obawom poszerzenie ankiety o dodatkowe dane w tym dane produkcyjne i sprzedażowe nie tylko nie wpłynęło na spadek ściągłości ankiety, ale wręcz ją poprawiło. W tym roku uzyskaliśmy zwrot 68 ankiety, z czego w 65 przypadkach podane zostały kompletne dane – za co bardzo dziękujemy. Pozwoli to na bardzo dokładne oszacowanie większości danych prezentowanych w Serwisie, będzie też podstawą do sprawozdania z realizacji *Planu Produkcji i Obrotu*, który jak na razie wdrażamy bez udziału środków z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Ze względu na dokonujące się bieżące zmiany w strukturze właścicielskiej, co roku weryfikujemy listę podmiotów, do których decydujemy się przekazać ankiety. W tym roku ankiety trafiły do 118 podmiotów zajmujących się chowem i hodowlą ryb łososiowatych (w zeszłym roku było to 109 podmiotów). W porównaniu do poprzedniego roku odnotowaliśmy zdecydowanie wyższy i rekordowy jak dotąd zwrot wypełnionych ankiety (68). Poprawiła się również procentowa ściągłość danych. Po wprowadzeniu zmian w zakresie danych objętych ankietą istotnie zmieniła się jakość danych pod kątem istotności podmiotów. Dokładne dane obejmujące produkcję i sprzedaż zaraportowało 65 podmiotów – co stanowi 55% ankiety w stosunku do ankiety wysłanych (łącznie wolumen ponad 11 tys. ton produkcji – 51,3% w stosunku do całej produkcji netto). Dane te pozwalają na bardzo precyzyjną estymację danych odnoszących się do całej populacji (całego sektora). W tym miejscu chcielibyśmy raz jeszcze podziękować Tym z Państwa, którzy zdecydowali się kontynuować podjętą inicjatywę. Natomiast niezdecydowanych zachęcamy do wypełnienia ankiety w przyszłym roku, ponieważ mimo że ilość ankiety nie wpływa na możliwości analizy danych, to ich liczba przekłada się na jakość prezentowanych wyników. Przypominamy także, że coroczne i kompletne wypełnienie ankiety jest jednym z warunków otrzymania i/ lub utrzymania certyfikatu NASZ PSTRĄG.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba ankiety wysłanych	139	123	123	113	108	109	118
Liczba odpowiedzi	48	44	53	55	55	45	68
Ściągłość ankiety	35%	36%	43%	49%	51%	41,3%	57,6%

Tabela 1: Ściągłość ankiety Serwisu statystycznego SPRŁ

Wielkość produkcji ryb łososiowatych netto w 2018 r. Z całości zebranych ankiet (za 2018 rok) otrzymano **średnią wartość współczynnika przyrostowego na poziomie 1,104** (wobec: 1,125 za 2017 rok; 1,15 za 2016 rok; 1,16 za 2015 rok; 1,14 za 2014 rok; 1,16 za 2013 rok). Sprzedaż pasz wśród największych dystrybutorów wyniosła 24 715 ton (wobec: 24 350 t w 2017 r.; 23 200 t w 2016 r.; 21 247 t w 2015 roku; 20 613 t w 2014 roku; 19 378 t w 2013 roku) – dane te nie obejmują pasz pstrągowych sprzedanych producentom innych gatunków ryb oraz pasz sprzedanych największej hodowli łososia – która nie została objęta ankietą. Na dzień 1 stycznia 2018 roku suma stanów magazynowych pasz wynosiła wśród 55% populacji 984 ton - **1918 ton** po zastosowaniu estymacji, zaś na 31 grudnia 2018 roku 1150 ton – co daje **2241 ton** po estymacji.

Wielkość sprzedaży pasz została skorygowana o oszacowane stany magazynowe z początku oraz końca okresu. Następnie tak określona wartość została podzielona przez średni FCR, dając wielkość produkcji na poziomie 22,09 tys. ton (22 094 ton).

Szacowana wielkość produkcji netto ryb łososiowatych w 2018 roku wyniosła **22,09 tysiąca ton**

Wobec: 21,62 tys. ton w 2017 roku, 20,21 tys. ton w 2016 roku, 18,46 tys. ton w 2015 roku, 17,67 tys. ton w 2014 roku, 16,7 tys. ton w 2013 roku i 17,5 tys. ton w 2012 roku

Analiza ryzyka błędu statystycznego wskazuje na większe prawdopodobieństwo niedoszacowania produkcji niż jej przeszacowania, na co wpływa kilka czynników:

- brak danych o niewielkich zakupach pasz z pominięciem polskich dystrybutorów;
- raczej przeszacowany współczynnik przyrostowy (większość hodowców uwzględniła w nim straty);
- niewielki wpływ niedoszacowania lub przeszacowania stanów magazynowych na ogólny wynik produkcji (na poziomie 0,028%).

Wielkość sprzedaży ryb łososiowatych w 2018 roku oszacowana została na podstawie relacji biomasy na początek okresu i koniec okresu (estymacja: 1 stycznia 2018 r. – 8746 ton i 31 grudnia 2018 r. – 9171 ton) do wielkości produkcji.

Przyjmując wielkość produkcji netto na poziomie 22,09 tys. ton oraz wzrost biomasy o 425 tony, wielkość sprzedaży ryb łososiowatych w 2018 roku należy oszacować na poziomie

21,67 tysiąca ton

Symulacja produkcji w 2019 roku. Współczynnik krotności biomasy początkowej wobec wielkości produkcji wyniósł 2,53 (wobec: 2,27 w 2017 roku, 1,92 w 2016 roku, 2,42 w 2015 roku, 2,32 w 2014 roku, 2,39 w 2013 roku i 2,28 w 2012 roku) – posłużył on do oszacowania wielkości biomasy dla wszystkich producentów. Na koniec badanego okresu (31 grudnia 2018 roku), ankietowani zadeklarowali 15% sumaryczny wzrost biomasy, który to przyrost założono dla całego rynku i 2018 roku:

oszacowana produkcja w 2018 roku	22 094 t
współczynnik krotności biomasy	2,53
estymowana wielkość biomasy na 1 stycznia 2019 roku	9 171 t
średni wzrost biomasy w 2018 roku	4,86 %
szacowana wielkość biomasy na 31 grudnia 2019 roku	9 617 t
szacowana maks. wielkość produkcji w 2019 roku	22 757 t

Oszacowana na 22,76 tys. ton maksymalna wielkość produkcji w 2019 roku, zakłada przyjęcie identycznego jak w 2018 roku współczynnika krotności biomasy, który zależy m.in. od jakości sezonu (pogody, strat) oraz podobnego przyrostu biomasy. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat produkcja pstrąga wyraźnie wzrosła, co być może stanie się trwałym trendem. Analizując sezony 2017 i 2018 można jednak dostrzec spadek dynamiki wzrostu produkcji – w 2018 roku nastąpił spadek dynamiki przyrostu biomasy, chociaż nadal jest to wzrost. Wzrost biomasy jest wskaźnikiem, który może mieć dwie interpretacje – w zależności od tego, czy następuje w wyniku świadomej decyzji hodowców (zwiększamy produkcję), czy wynika z przyczyn rynkowych – mniejszej niż zakładano sprzedaży ryby handlowej. Ponieważ jednak w 2018 roku spadła różnica pomiędzy produkcją netto a sprzedażą, może to świadczyć o tym, że znaczny wzrost biomasy w 2017 roku był świadomą decyzją hodowców.

	Ankiety	Estymacja dla całej populacji	Szacunkowe straty
Biomasa na 01.01.2018	4 487 ton	8 746 ton	777 tony/ 8,8%
Biomasa na 31.12.2018	4 705 ton	9 171 ton	
Biomasa na 01.01.2017	2 859 ton	9 523 ton	-28 tony/-2,5%
Biomasa na 31.12.2017	3 277 ton	10 951 ton	
Biomasa na 01.01.2016	3 514 ton	12 116 ton	2 094 tony/17%
Biomasa na 31.12.2016	3546 ton	12 229 ton	
Biomasa na 01.01.2015	3 535 ton	8 838 ton	845 ton/ 9,5%
Biomasa na 31.12.2015	4 009 ton	10 022 ton	
Biomasa na 01.01.2014	3 505 ton	7 620 ton	380 ton/ 5%
Biomasa na 31.12.2014	3 677 ton	7 993 ton	
Biomasa na 01.01.2013	3 098 ton	6 987 ton	1 432 tony/ 17%
Biomasa na 31.12.2013	3 549 ton	8 000 ton	
Biomasa na 01.01.2012	2 531 ton	7 675 ton	
Biomasa na 31.12.2012	2 778 ton	8 419 ton	

NOWOŚĆ – Struktura sprzedaży

Dzięki zmianom w zakresie ankiety, które wprowadzone zostały począwszy od tego roku, możemy przedstawić Państwu także strukturę produkcji i sprzedaży dla poszczególnych gatunków oraz frakcji pstrąga tęczowego. Zmiany te podyktowane były przede wszystkim potrzebami wynikającymi z wymogów sprawozdawczych SPRŁ jako Uznanej Organizacji Producentów, jednak możliwość ich prezentacji poprawi także jakość danych pod kątem ich analizy przez naszych Członków.

Struktura produkcji ryb łososiowatych w Polsce w 2018 roku (w tonach)

Pstrąg tęczowy	19 362
Pstrąg źródlany	900
Palia/Sparctic	1 750
Troć/ pstrąg potokowy	24
Łosoś	4
Inne	50
RAZEM	22 090

Struktura sprzedaży ryb łososiowatych w Polsce w 2018 roku (w tonach)

Pstrąg tęczowy (do 500 g)	Sprzedaż (t)	13402,00
	Wartość (tys. zł)	168701,56
	Średnia cena	12,59
Pstrąg tęczowy duży (pow. 500g)	Sprzedaż (t)	5465,00
	Wartość (tys. zł)	73017,61
	Średnia cena	13,36
Pstrąg źródlany	Sprzedaż (t)	460,00
	Wartość (tys. zł)	7626,34
	Średnia cena	16,58
Palia/Sparctic	Sprzedaż (t)	1800,00
	Wartość (tys. zł)	28170,51
	Średnia cena	15,65
Troć/ pstrąg potokowy	Sprzedaż (t)	29,00
	Wartość (tys. zł)	1148,83
	Średnia cena	39,61
Łosoś	Sprzedaż (t)	61,00
	Wartość (tys. zł)	1076,88
	Średnia cena	17,65
Inne	Sprzedaż (t)	453,00
	Wartość (tys. zł)	13508,38
	Średnia cena	29,82
RAZEM	Sprzedaż (t)	21670,00
	Wartość (tys. zł)	293250,11
	Średnia cena	13,53

Podane wartości są wartościami netto.

Dane strukturalne

W Serwisie statystycznym SPRŁ znalazły się także pytania dotyczące struktury obiektów i ich parametrów. Poza celami informacyjnymi, intencją tychże pytań było badanie efektywności produkcji w stosunku do zasobów oraz zmian, jakie będą dokonywały się w czasie (wraz z kolejnymi latami badania). Ponieważ dane przedstawione w poniższej analizie nie mają charakteru typowo ilościowego, nie ma możliwości ich estymacji dla całej populacji. Wszystkie przedstawione dane będą więc dotyczyły tylko części branży – zgodnie z danymi zawartymi w 68 ankietach.

Recykulacja wód – 35,3% ankietowanych zadeklarowało wykorzystanie recykulacji, łącznie zawracane jest w ich przypadku ok 12,2 m³/s (wobec: 33% i 8,6 m³/s w 2017 r.; 34% i 7 m³/s w 2016 r.; 36% i 9 m³/s w 2015 roku, 40% i 8 m³/s w 2014 roku, 34% i 5,75 m³/s w 2013 roku oraz 25% i 4,89 m³/s w 2012 roku)

Woda dyspozycyjna – ankietowani dysponowali 36,57 m³/s wody (wobec: 30 m³/s w 2017 r.; 32,3 m³/s w 2016 roku, 33,6 m³/s w 2015 roku, 33,4 m³/s wody w 2014 roku, 31,6 m³/s wody w 2013 roku i 32 m³/s w 2012 roku)

Co dla całej populacji daje średnią produkcję 0,31 t z 1 l/s¹

(0,44 t z 1l/s w 2017 roku, 0,55 t z 1l/s w 2016 roku, 0,45 t z 1 l/s w 2015 roku, 0,45 t z 1 l/s w 2014, 0,43 t z 1 l/s 2013 roku oraz 0,57 t z 1 l/s w 2012 roku)

Stany niżowe wód – zadeklarowało 38,24% badanych - średnio 61% wody dyspozycyjnej (w 2017 33% badanych i 90% wody dyspozycyjnej; w 2016 r 53% badanych i 77% wody dyspozycyjnej, w 2015 roku 62% badanych - średnio 72% wody dyspozycyjnej, w 2014 roku stany niżowe zadeklarowało 55% ankietowanych – średnio 79% wody dyspozycyjnej, w 2013 roku stany niżowe zadeklarowała połowa ankietowanych – średnio 80% wody dyspozycyjnej, w 2012 roku stany niżowe zadeklarowało 52% ankietowanych - średnio 70% wody dyspozycyjnej).

Ilość obiektów – 68 podmiotów prowadziło działalność na 125 obiektach (w 2017 roku 45 podmiotów prowadziło działalność na 75 obiektach, w 2016 roku 55 podmiotów prowadziło działalność na 78 obiektach, w 2015 roku 55 podmiotów prowadzi działalność na 99 obiektach, w 2014 roku 53 podmioty prowadzą działalność na 95 obiektach, w 2013 roku 44 podmioty na 86 obiektach, w 2012 roku - 48 podmiotów na 81 obiektach), z czego:

- 50 podmiotów zadeklarowało prowadzenie 70 obiektów tuczowo-narybkowych,
34 podmioty zadeklarowały prowadzenie 47 obiektów tuczowo-narybkowych w 2017 roku
40 podmioty zadeklarowały prowadzenie 56 obiektów tuczowo-narybkowych w 2016 roku
38 podmiotów zadeklarowało prowadzenie 55 obiektów tuczowo-narybkowych w 2015 roku
38 podmiotów zadeklarowało prowadzenie 52 obiektów tuczowo-narybkowych w 2014 roku
31 podmiotów zadeklarowało prowadzenie 46 obiektów tuczowo-narybkowych w 2013 roku
36 podmiotów zadeklarowało prowadzenie 45 obiektów tuczowo-narybkowych w 2012 roku
- 21 podmiotów posiada 28 wylęgarnie z podchowalnikami,
11 podmiotów posiada 14 wylęgarni z podchowalnikami w 2017 roku
18 podmiotów posiada 22 wylęgarni z podchowalnikami w 2016 roku
17 podmiotów posiada 21 wylęgarni z podchowalnikami w 2015 roku
18 podmiotów posiada 22 wylęgarnie z podchowalnikami w 2014 roku
18 podmiotów posiada 22 wylęgarnie z podchowalnikami w 2013 roku
16 podmiotów posiada 16 wylęgarni z podchowalnikami w 2012 roku
- 24 podmiotów posiada 27 obiekty kompleksowe,
12 podmiotów posiada 14 obiekty kompleksowe w 2017 roku
20 podmiotów posiada 23 obiekty kompleksowe w 2016 roku

---

¹ Dopiero powyżej 1 tony z l/s obligatoryjne jest sporządzenie raportu wpływu na środowisko

*21 podmiotów posiada 23 obiekty kompleksowe w 2015 roku
18 podmiotów posiada 21 obiektów kompleksowych w 2014 roku
18 podmiotów posiada 22 obiekty kompleksowe w 2013 roku
16 podmiotów posiada 20 obiektów kompleksowych w 2012 roku*

Powierzchnia i kubatura – badane podmioty gospodarują na około 43,84 ha powierzchni (19,7 ha w 2017 r, 26,7 ha w 2016 roku, 27,5 ha w 2015 roku, 38,3 ha - w 2014 roku, 49,6 ha – w 2013 roku, 58 ha – w 2012 roku), posiadają 306,4 tys. m³ (197,3 m³ w 2017 roku, 231,7 tys. m³ w 2016 roku, 238,4 tys. m³ w 2015 roku, 216,2 tys. m³ w 2014 roku, 196,6 tys. m³ w 2013 roku a 193 tys. m³ w 2012 roku) urządzeń (stawów, basenów, innych urządzeń) do chowu ryb,

Co dla całej populacji daje średnią produkcję

259 t z ha (wobec: 224 t z ha w 2017 roku, 143 t z ha w 2016 roku, 177 t z ha w 2015 roku, 143 t w 2014 roku, 92 t w 2013 roku i 68 t w 2012 rok)

37,02 kg z 1 m³ (wobec: 32,9 kg z 1m³ w 2017 r, 25 kg z 1m³ w 2016 r; 31 kg z 1 m³ w 2015 roku, 37 kg w 2014 roku, 37 kg w 2013 roku i 30 kg w 2012 roku)

Produkcja na wylęgarniach – 35 podmiotów zadeklarowało produkcję wylęgarni na 40,90 mln szt. narybku (26,2 mln szt. w 2017 roku, 30,66 mln szt. w 2016 roku, 37,7 mln szt. w 2015 roku, 34 mln szt. w 2014 roku, 37 mln szt. w 2013 roku i 26 mln szt. w 2012 roku), średnia waga narybku opuszczającego podchowalnię to 5,08 g – daje to łączną produkcję 128,2 ton narybku (wobec: 4,95 g i 92,9 ton w 2016 roku, 3,12 g i 121,6 ton w 2015 roku, 3,32g i 112,9 ton w 2014 roku, 3,29g i 121,7 ton w 2013 roku oraz 3,87 g i 101 ton w 2012 roku).

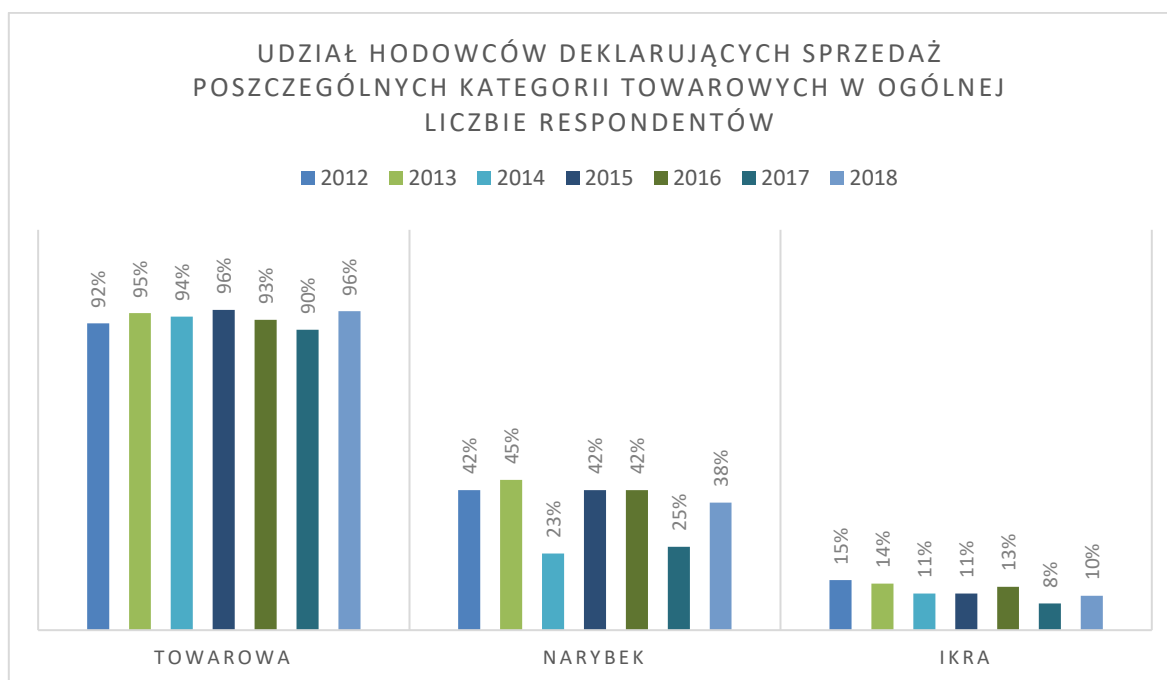
Własne stada tartowe – 13 podmiotów zadeklarowało posiadanie własnych tarlaków – łącznie 196,85 ton, 163,55 tys. sztuk (236,7 ton i 285,9 tys. sztuk w 2017 roku, 246,2 tony i 260 tys. sztuk w 2016 roku, 194 tony i 394 tys. sztuk w 2015 roku, 167 ton i 137 tys. sztuk w 2014 roku, 193 tony i 147 tys. sztuk w 2013 roku oraz 158 ton i 185 tys. sztuk w 2013 roku).

Ikra zakupiona – 36 z ankietowanych podmiotów zadeklarowało zakup 62,72 mln szt. ikry zaoczkowanej (w 2017 roku 19 podmiotów – 22,36 mln, w 2016 roku 27 podmiotów – 29,92 mln, w 2015 roku 31 podmiotów – 27 mln szt., w 2014 roku 24 podmioty - 31 mln szt., w 2013 roku 23 podmioty - 23 mln. szt. a w 2012 roku 20 podmiotów - 20 mln szt.).

Ikra pozyskana – 15 podmiotów zadeklarowało pozyskanie ponad 90 mln szt. ikry (w 2017 11 podmiotów 247 mln; w 2016 14 podmiotów – 249 mln szt., w 2015 roku 14 podmiotów – 193 mln szt. Ikry, największy 130 mln sztuk, w 2014 roku 14 podmiotów – 198 mln. szt. ikry, największy 137 mln, w 2013 roku 14 podmiotów – 182 mln, największy 125 mln, w 2012 roku 14 podmiotów – 150 mln, największy 98 mln).

Dane rynkowe

Kolejnym obszarem badanym w Nowym Serwisie była struktura i rozkład sprzedaży:

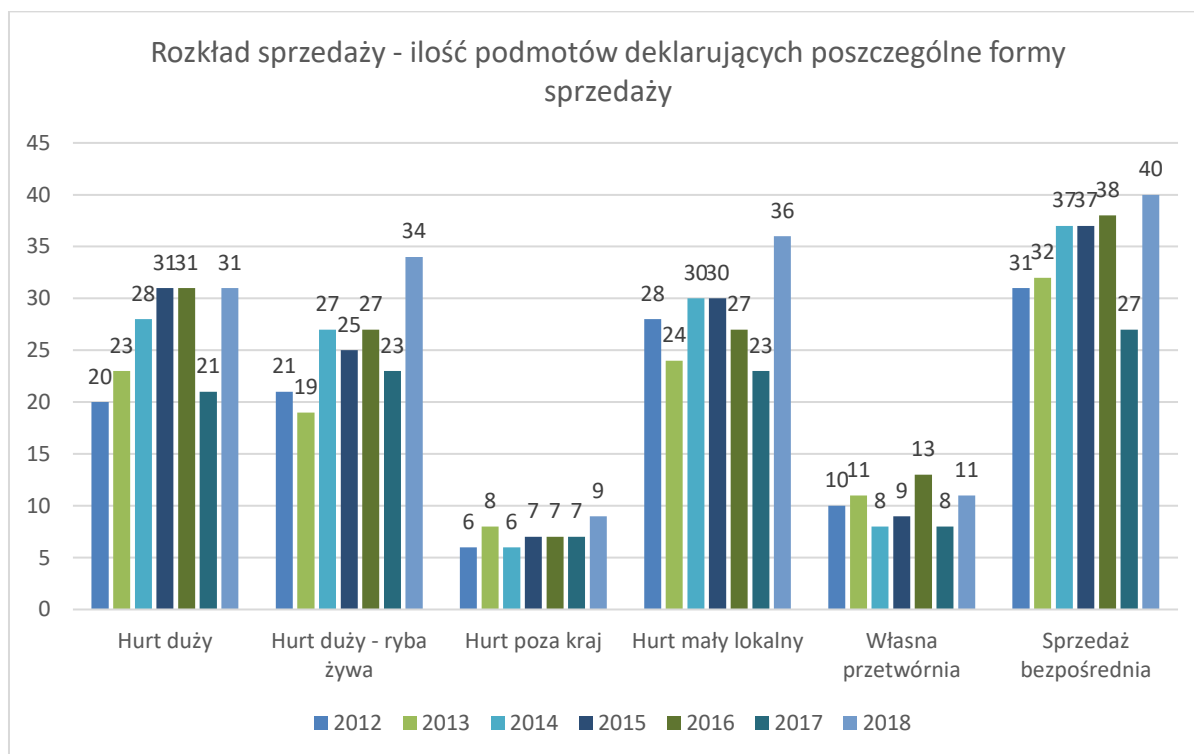
Wykres 1: Udział hodowców deklarujących sprzedaż poszczególnych kategorii towarowych w ogólnej liczbie respondentów (%)

96% respondentów zadeklarowało sprzedaż ryby towarowej, co jest naturalne biorąc pod uwagę, że jest to podstawowy towar na rynku. Spośród tych podmiotów dla 25 (55,5%) gospodarstw przychody z tej kategorii dóbr stanowią 100% przychodów, a dla 38 (84%) ponad 75% przychodów. Oznacza to, że nadal głównym celem działania hodowli jest produkcja ryby handlowej.

Sprzedaż narybku zadeklarowało 38% podmiotów - co pokazuje powrót do poziomu sprzed 2-3 lat, wskazując na stabilizację rynku materiału zarybieniowego.

Na niższym poziomie pozostaje ilość podmiotów deklarujących sprzedaż ikry - 10% ankietowanych sprzedaje ikrę zaoczkowaną, gdzie dla jednego z podmiotów stanowi ona główne źródło przychodów (z pozostałych ankietowanych większość umiejscowiła tą kategorię produktu na poziomie od 0 do 25%).

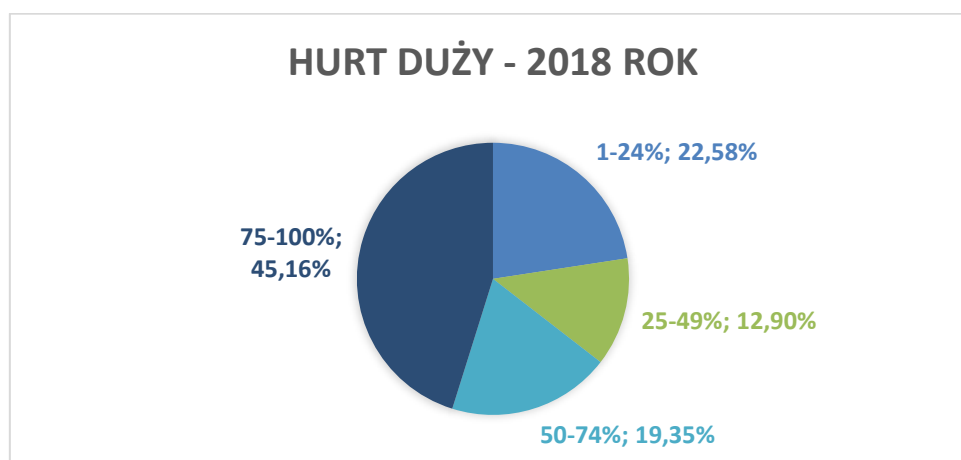
Elementem, który w obrębie populacji został dość dobrze zbadany, jest **struktura sprzedaży**. Spośród badanych podmiotów strukturę sprzedaży przedstawia wykres 2.

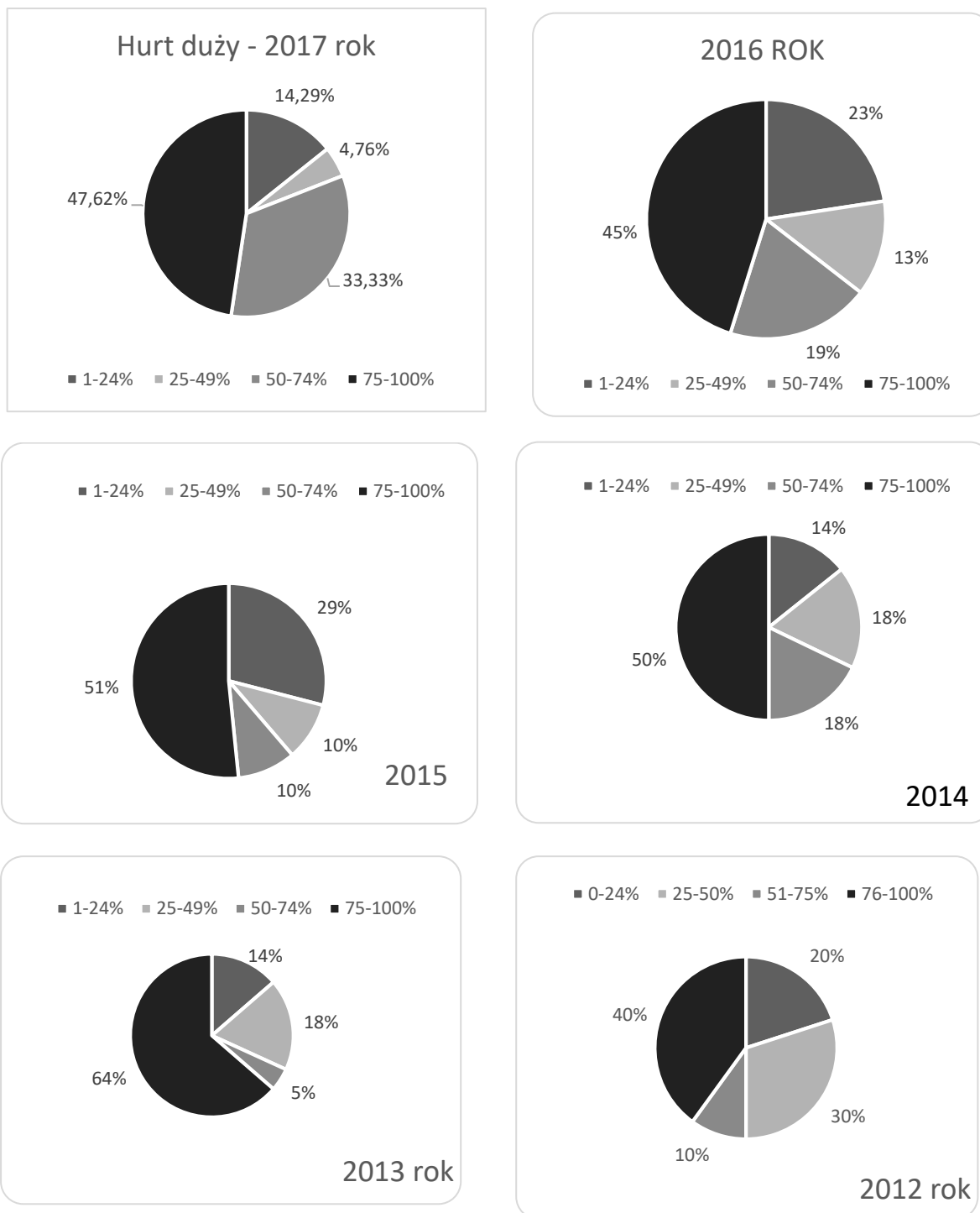

Rysunek 2: Rozkład sprzedaży

Zważywszy na większą ilość zwrotu ankiet, rozkład sprzedaży jest podobny jak w latach poprzednich, zwraca uwagę coraz większa ilość podmiotów prowadzących sprzedaż bezpośrednią.

- **Hurt duży** (ryba świeża, przetwórnice) – chodzi o duże dostawy lub odbiory ryb świeżych, załadowanych lub w kaszy lodowej (poza transportem na żywo), przeznaczonych do przetwórstwa lub sprzedaży sieciowej, włącznie ze sprzedażą dla podmiotów zagranicznych mających zakłady na terenie kraju. Ponad 45% hodowców stosuje tę formę sprzedaży, w ten sposób sprzedając ponad połowę swojej produkcji.

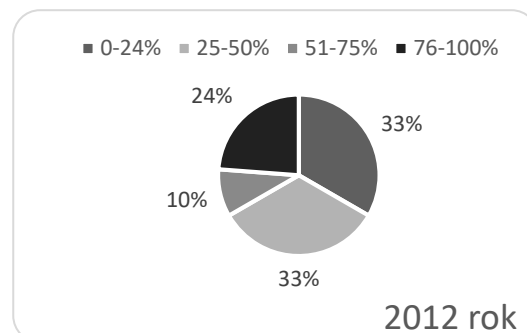
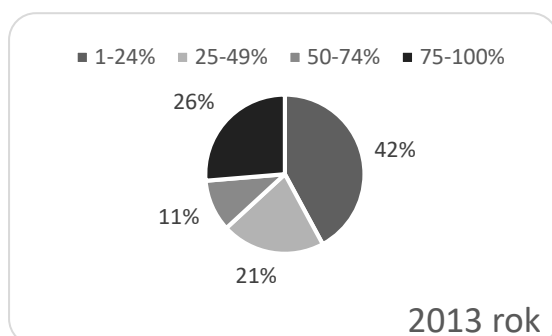
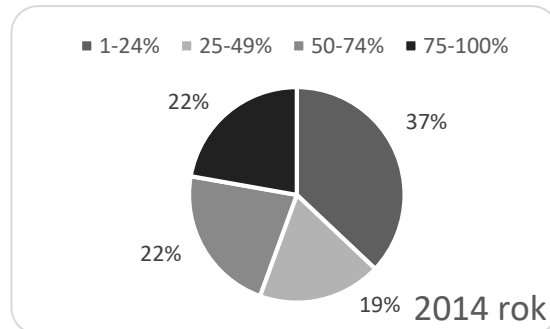
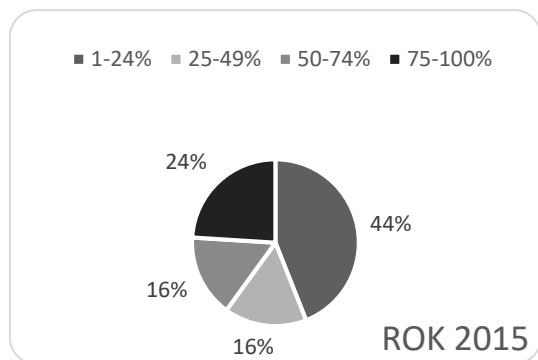
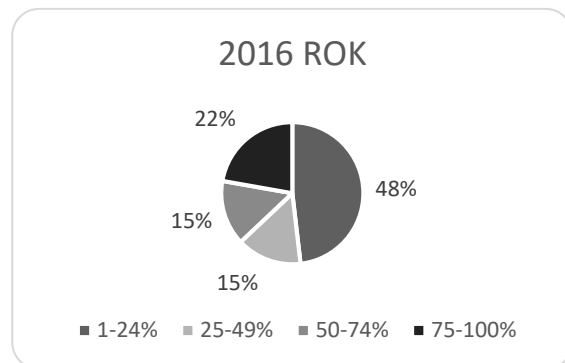
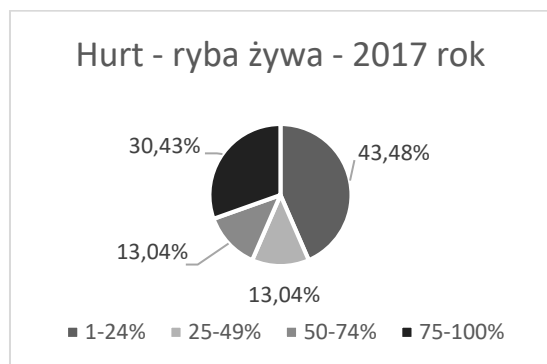
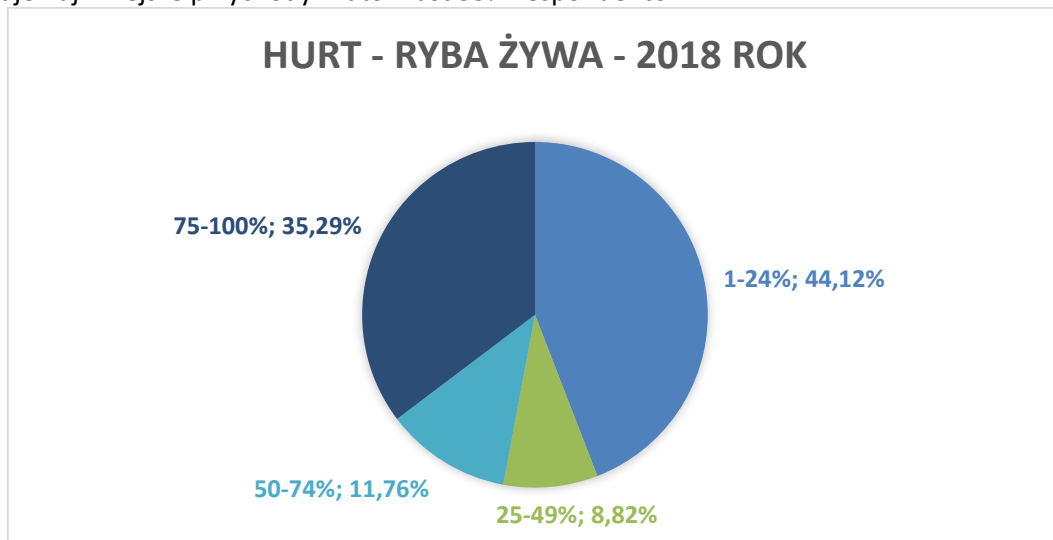

Wykresy 3: *Hurt duży*. Procent podmiotów deklarujących formę sprzedaży w widełkach przychodowych (1 grupa od 0% do 24%, 2 grupa od 25% do 50%, 3 grupa od 51% do 75%, 4 grupa od 76 % do 100%)

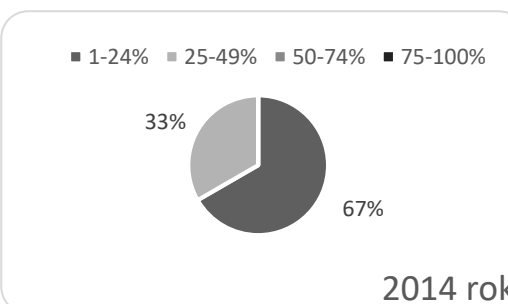
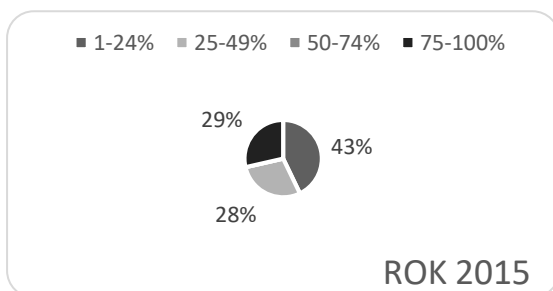
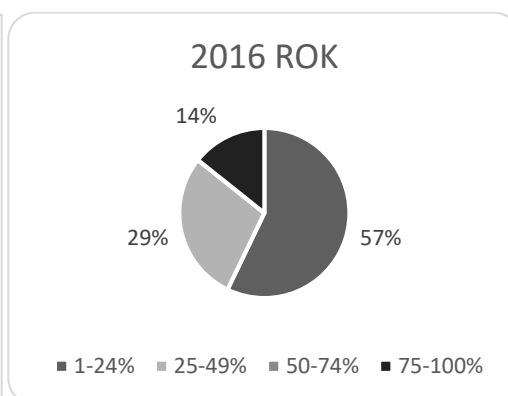
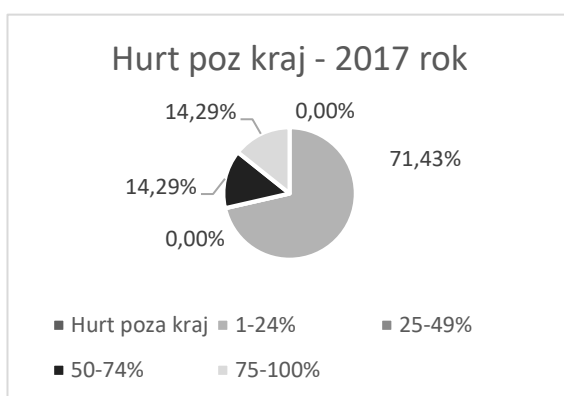
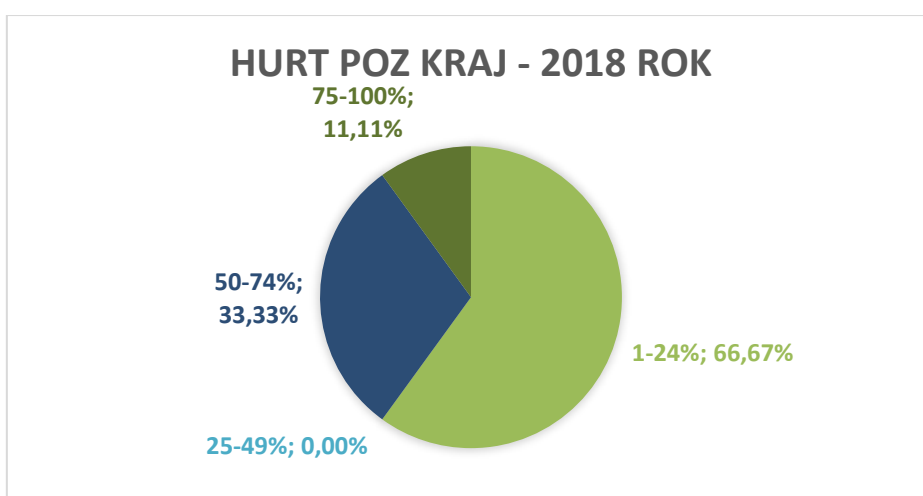
- **Hurt duży na żywo – ryba żywa** (specjalistyczny transport na żywo) – chodzi o duże dostawy lub odbiory ryby żywej (specjalistyczny transport na żywo) dla/przez podmioty krajowe. Tą formę sprzedaży prowadzi 50% ankietowanych. Podmioty, które zadeklarowały wykorzystywanie tej metody w większości nie traktują jej priorytetowo, potwierdzeniem na to jest fakt, że w porównaniu do

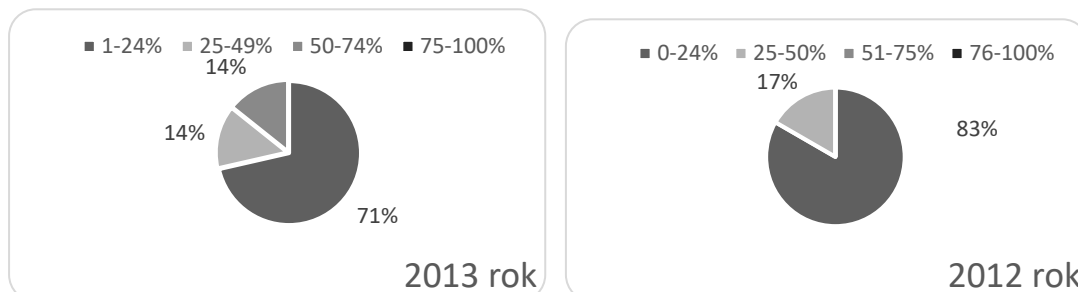
poprzednio badanego okresu nieznacznie wzrosła liczba podmiotów, dla których ta forma sprzedaży generuje najmniejsze przychody. Natomiast 35% respondentów.

Wykresy 4: *Hurt duży (ryba żywa)*. Procent podmiotów deklarujących formę sprzedaży w widełkach przychodowych (1 grupa od 0% do 24%, grupa od 25% do 50%, 3 grupa od 51% do 75%, 4 grupa od 76 % do 100%)

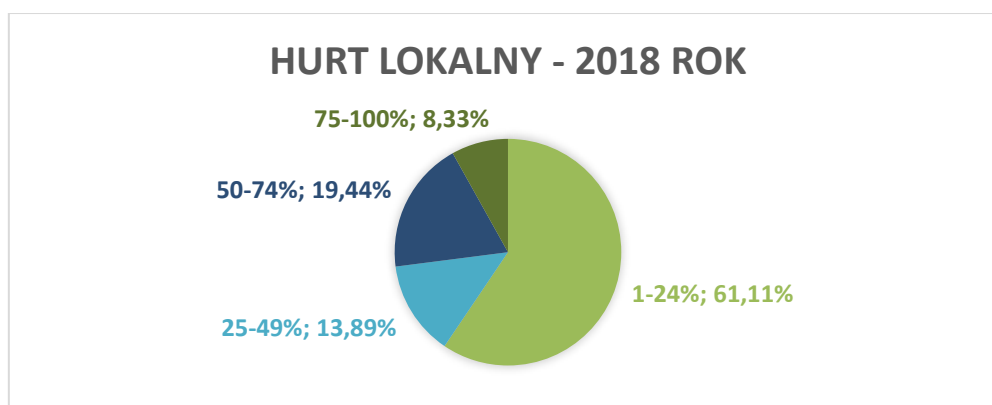
- **Hurt poza kraj** (wszystkie formy, Unia Europejska i poza) – wszystkie formy sprzedaży hurtowej poza granice Polski (podmioty zagraniczne – UE i inne). Porównując rok do roku nadal pozostaje to najmniej rozpowszechniona forma sprzedaży – zadeklarowało ją tylko 13% ankietowanych.

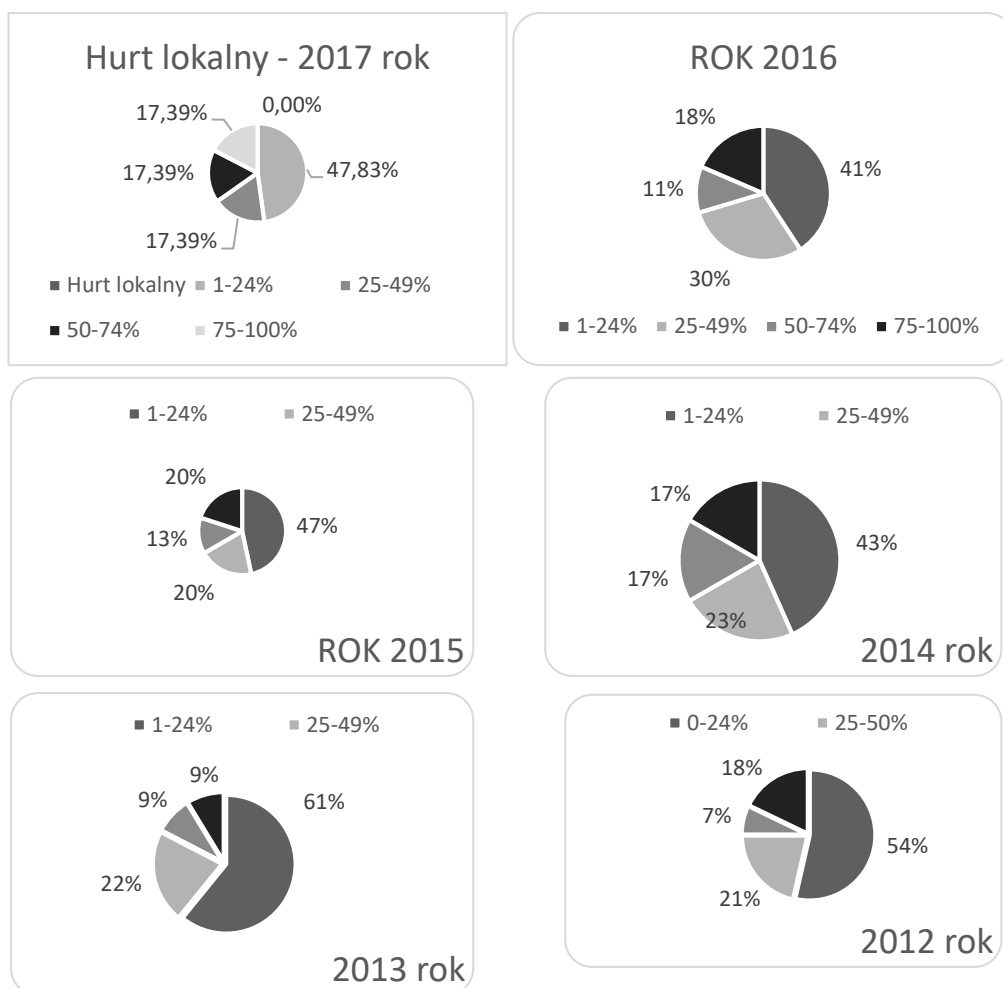

Wykresy 5: Hurt poza kraj. Procent podmiotów deklarujących formę sprzedaży w widelkach przychodowych (1 grupa od 0% do 24%, 2 grupa od 25% do 50%, 3 grupa od 51% do 75%, 4 grupa od 76 % do 100%)

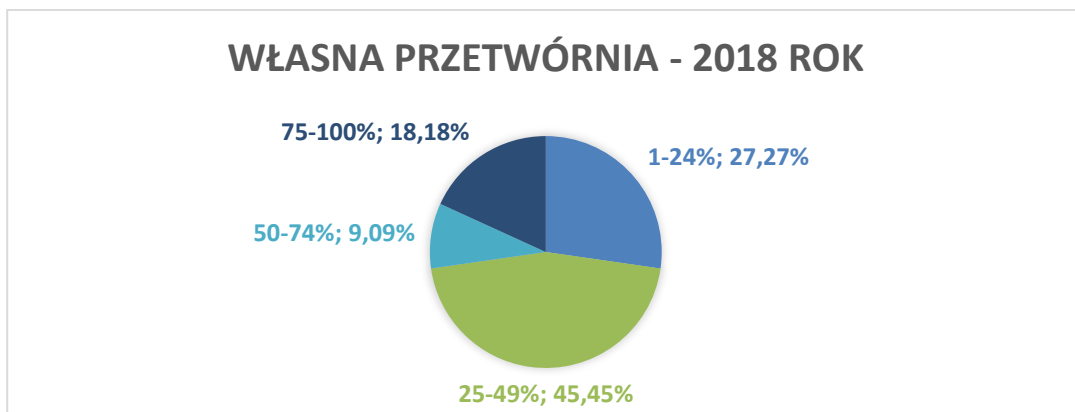
- **Hurt mały lokalny** – sprzedaż na rynku lokalnym dla sklepów, hurtowni, gastronomii itp., nieujęta w pozostałych pozycjach sprzedaży hurtowej. Forma ta nadal pozostaje jedną z popularniejszych form dostarczania towaru na rynek – zadeklarowało ją 53% ankietowanych. W porównaniu do poprzedniego okresu to forma sprzedaży charakteryzuje się niewielkimi zmianami. Największa zmiana w grupie generującej do 24% przychodów, której udział zwiększył się w porównaniu do poprzedniego roku.

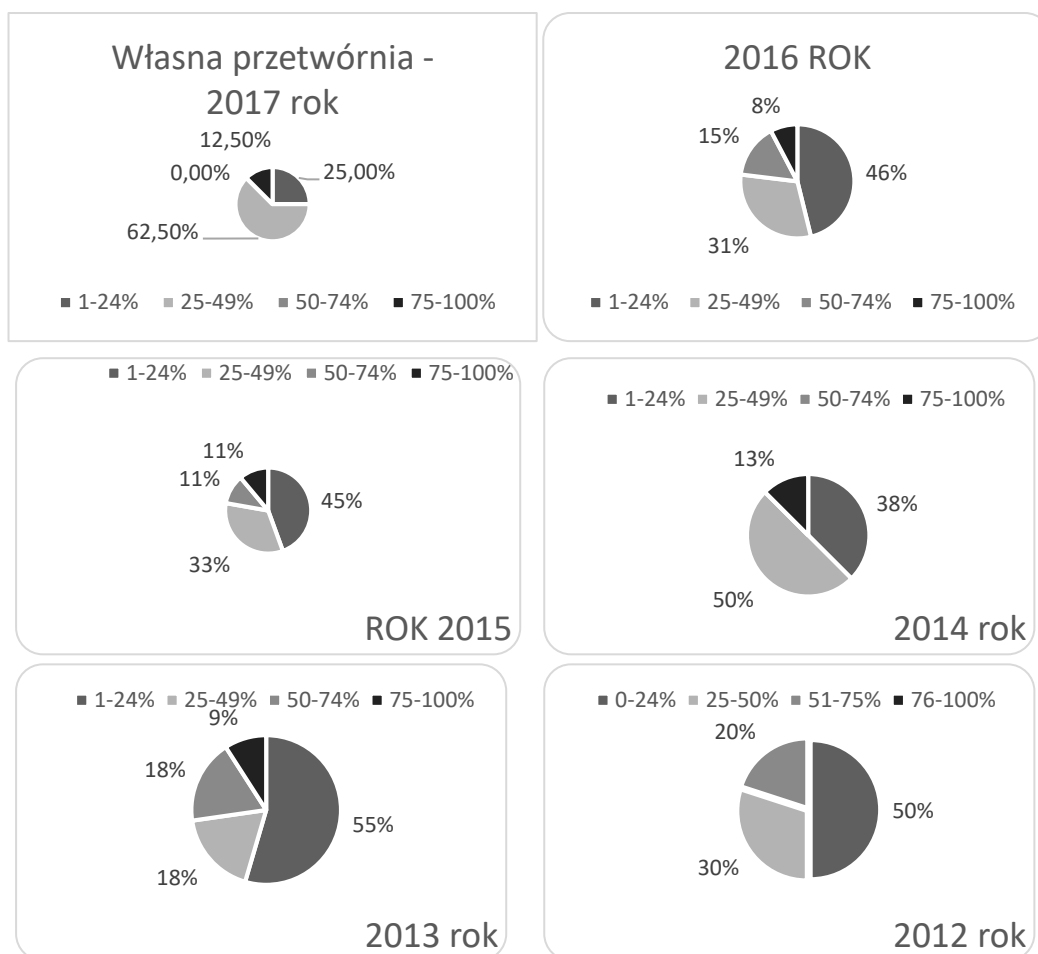

Wykresy 6: Hurt mały lokalny. Procent podmiotów deklarujących formę sprzedaży w widełkach przychodowych (1 grupa od 0% do 24%, 2 grupa od 25% do 50%, 3 grupa od 51% do 75%, 4 grupa od 76 % do 100%)

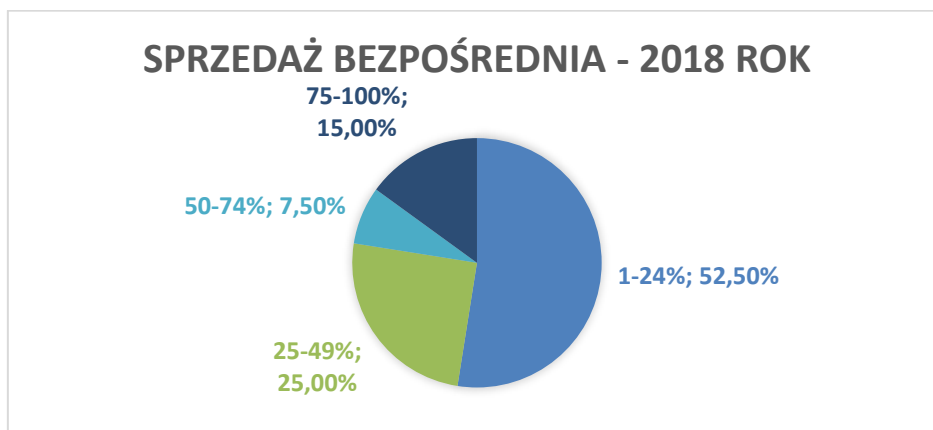
- Własna przetwórnia** – sprzedaż produktów przetworzonych we własnych zakładach przetwórczych (lub MLO). Podobnie jak eksport jest to jedna z najmniej wykorzystywanych form sprzedaży – zadeklarowało ją 16% ankietowanych. Nie jest to również istotna forma sprzedaży, aż 74% wprowadza na rynek w ten sposób poniżej 50% swojej produkcji. W tym roku natomiast nieznacznie zwiększył się procent podmiotów generujących w ten sposób ponad 50% swoich przychodów.

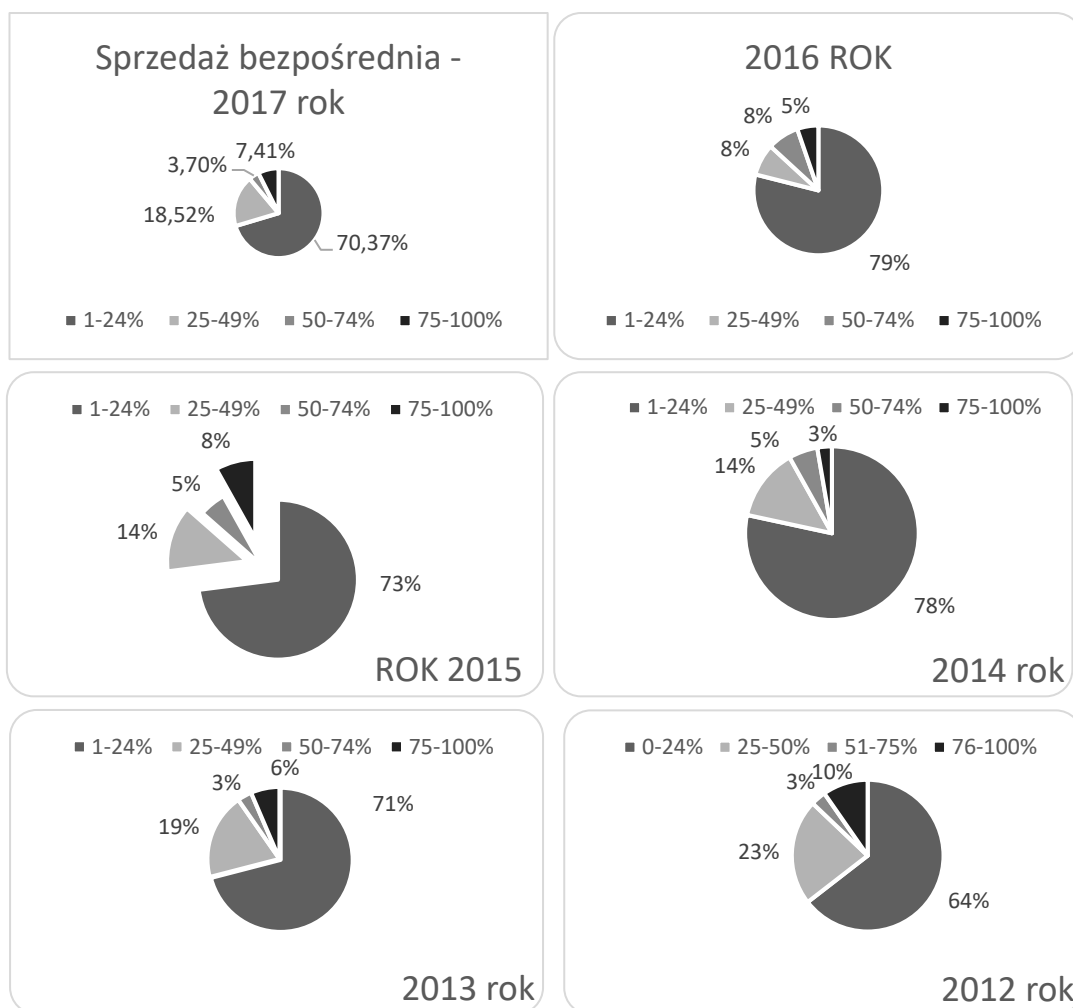

Wykresy 7: Własna przetwórnia. Procent podmiotów deklarujących formę sprzedaży w widelkach przychodowych (1 grupa od 0% do 24%, 2 grupa od 25% do 50%, 3 grupa od 51% do 75%, 4 grupa od 76 % do 100%)

- **Sprzedaż bezpośrednia** (detal, sprzedaż na grobli, łowisko) – sprzedaż ryb nieprzetworzonych lub wypatroszonych w ramach sprzedaży bezpośredniej we wszystkich formach detalicznych. Najpopularniejsza forma 59 procent ankietowanych. Jednakże nie ma dużego udziału w sprzedaży indywidualnych hodowców, tylko 15% z nich osiągało ponad 75% swoich przychodów przy wykorzystaniu tej formy sprzedaży, dla 52% ta forma sprzedaży stanowi źródło mniej niż 25% przychodów.

Wykresy 8: Sprzedaż bezpośrednia. Procent podmiotów deklarujących formę sprzedaży w widełkach przychodowych (1 grupa od 0% do 24%, 2 grupa od 25% do 50%, 3 grupa od 51% do 75%, 4 grupa od 76% do 100%)

Zatrudnienie

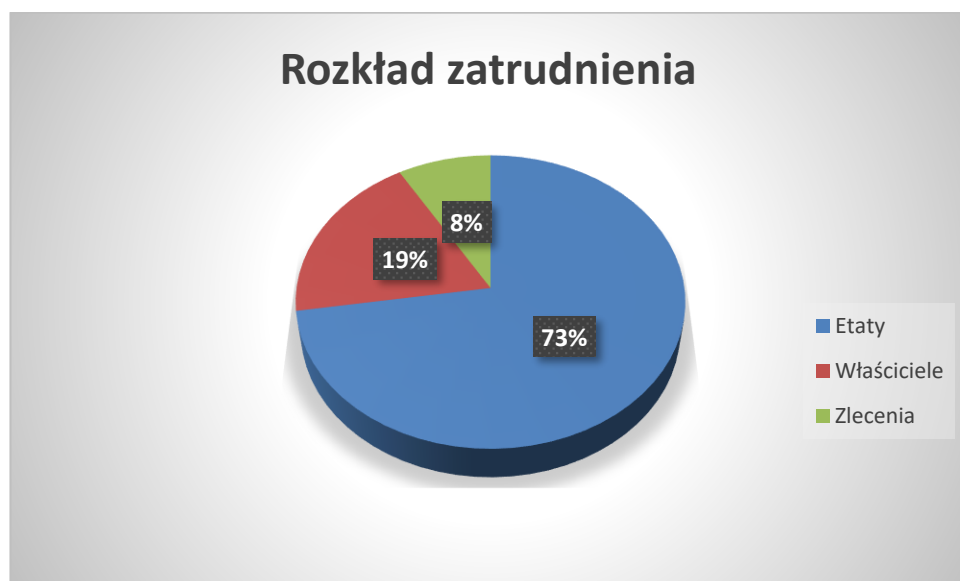
Ostatnim elementem jaki podlegał badaniu była struktura zatrudnienia. Naturalnie z powodu niskiej ścigalności ankiet nie ma możliwości dokładnego oszacowania zatrudnienia przy produkcji – jedyną możliwością stanowi obliczenie prostego wskaźnika produkcji przypadającej na jednego zatrudnionego wśród podmiotów, które zadeklarowały produkcję i przeniesienia wskaźnika na całą produkcję.

Łączne zatrudnienie wśród badanych podmiotów i wskaźnik produkcyjny, kształtowało się w następujący sposób:

- Umowy o pracę - 496 etatów (370 w 2017 roku, 444 w 2016 roku, 396 w 2015 roku, 394 w 2014 roku, 367 w 2013 roku, 344 w 2012 roku);
- Pracujący wspólnicy, właściciele i domownicy - 130 osób (99 w 2017 roku, 116 w 2016 roku, 143 w 2015 roku, 123 w 2014 roku, 84 w 2013 roku, 90 w 2012 roku);
- Umowy cywilnoprawne – 58 umów (56 w 2017 roku, 83 w 2016 roku, 126 umów w 2015 roku, 134 umowy w 2014 roku, 97 w 2013 roku, 101 w 2012 roku)

Szacunkowe zatrudnienie dla całej branży wyliczone proporcjonalnie na podstawie wielkości produkcji:

Umowy o pracę	- 966 etatów
Pracujący wspólnicy, właściciele i domownicy	- 253 osoby
Umowy cywilnoprawne	- 113 umów

Wykres 9: Zatrudnienie w 2018 roku - rozkład

Podsumowanie

Tegoroczny Serwis to pierwsze podsumowanie danych opartych na poszerzonej ankiecie. Mamy nadzieję, że dodatkowe dane oraz ich coraz większa kompletność będzie przydatnym narzędziem w planowaniu produkcji i podejmowaniu decyzji. Jesteśmy mile zaskoczeni poziomem zwrotu ankiet w tym roku, jak co roku zachęcamy do ich wypełnienia tych z Państwa, którzy są jeszcze nieprzekonani.

Zespół Nowego Serwisu Pstrągowego